

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 30. toukokuuta 2022
(OR. fr, en)

9374/22

LIMITE

JAI 700
COPEN 204
DROIPEN 66
ENV 465
CODEC 765

Toimielinten välinen asia:
2021/0422(COD)

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtaja
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Ed. asiak. nro:	9146/22
Kom:n asiak. nro:	14459/21 + COR 1 + ADD 1 + ADD 2 REV 1 + ADD 3
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin ja direktiivin 2008/99/EY korvaamisesta – Osittainen yleisnäkemys

a) Johdanto

Komissio teki 15. joulukuuta 2021 ehdotuksen direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin¹. Teksti korvaa sen hyväksymisen jälkeen samasta aiheesta 19. marraskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/99/EY².

¹ COM(2021) 851 final; 14459/21 + COR 1.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/99/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28–37).

Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on erityisesti vahvistaa rikosten määrittelyä koskevat vähimmäisvaatimukset saattamalla edellä mainitussa vuoden 2008 direktiivissä säädetty rikosten luettelo ajan tasalle ja täydentämällä sitä melko laajasti, mutta myös yhdenmukaistamalla ensimmäistä kertaa rangaistusten tasot tällä alalla.

Tätä "rikoksia/seuraamuksia" koskevaa osaa täydennetään menettelyjä koskevalla osalla, johon sisältyy säännöksiä jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta, vanhentumisesta, rikoslainsäädännön alueellisesta soveltamisesta, ympäristörikoksista ilmoittaneiden tai tutkinnassa avustavien henkilöiden suojelusta sekä yleisön, jota asia koskee, oikeudesta osallistua rikosprosessiin. Lopuksi tekstiä täydennetään artikloilla, jotka koskevat myönnettäviä varoja, ammatillista koulutusta, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä koordinointia, edellä mainittujen rikosten torjuntaa koskevan kansallisen strategian täytäntöönpanoa ja tehokkaan tilastovälineen kehittämistä, jotta tekstiä voitaisiin soveltaa parhaalla mahdollisella tavalla.

Puheenjohtajavaltio järjesti Marseillessa 17.–18. toukokuuta ympäristönsuojelun haasteita käsittelevän konferenssin, johon osallistui tuomareita, lainvalvontaviranomaisia, diplomaatteja, oikeusalan toimijoita, virkahenkilöitä, tutkijoita ja kansalaisyhteiskuntaa kaikkialta Euroopan unionista.

Neuvostossa puheenjohtajavaltio on järjestänyt tammikuusta 2022 alkaen yhdeksän työryhmän kokouksia tekstistä neuvottelemiseksi. Kolme kokouksista pidettiin oikeus- ja sisäasioiden neuvosten kokoonpanossa. Puheenjohtajavaltio oli päättänyt keskittää keskustelut niihin kahdeksaan tekstin 29 artiklasta, jotka liittyvät rikosten määrittelyä ja seuraamusten määräämistä koskeviin vaatimuksiin.

Viimeisimmissä työryhmien kokouksissa ja kirjallisessa kuulemisessa kävi ilmi, että jäsenvaltioiden määräenemmistö oli sitä mieltä, että rikosten määritelmät voitaisiin vakiinnuttaa mutta että jäsenvaltiot halusivat tarkastella lisää seuraamusten määräämistä.

Näin ollen puheenjohtajavaltio esittää ministerineuvostolle yhtäältä osittaisen yleisnäkemyksen hyväksymistä rikosten määritelmästä ja toisaalta seuraamusten määräämistä koskevat kysymykset.

b) Kunnianhimoinen osittainen yleisnäkemys

Oikeusministereille toimitettu osittainen yleisnäkemys kattaa direktiivin 2 artiklan (lukuun ottamatta uhrien ja yleisön, jota asia koskee, määritelmiä, jotka liittyvät säännöksiin, joista ei ole vielä keskusteltu), 3 ja 4 artiklan sekä niihin liittyvät johdanto-osan kappaleet (ks. liitteessä oleva teksti). Ne koskevat seuraavia seikkoja:

- edellytys, jonka mukaan toiminnan on oltava lainvastaista, toisin sanoen tarve yksilöidä ympäristölainsäädännössä aiemmin ollut velvoite tai kielto; tämä edellytys on välttämätön, koska sillä varmistetaan, että ympäristörikoslainsäädäntö ei ole asianomaisen alakohtaisen sääntelyn itsenäinen oikeus;
- viranhaltija, jolla on lupa tai hallinnollinen lupa, ei jää järjestelmällisesti rankaisematta;
- rikosten aineelliset osatekijät on määriteltävä paremmin, erityisesti seuraavat:
 - kiinnitetään erityistä huomiota tiettyjen laittomien tai luvattomien hankkeiden täytäntöönpanoon liittyviin rikoksiin, jotka koskevat hankkeiden ympäristövaikutuksia, alusten kierrätystä, alusten aiheuttamaa ympäristön pilaantumista, luonnonvaraisten eläin- tai kasvilajien suojelua tai huolta aiheuttavien haitallisten vieraslajien sääntelyä;
 - ohjeiden laatiminen tutkinta-, syyte- ja tuomioistuinviranomaisten avuksi sen arvioimiseen, onko aiheutunut vahinko huomattava tai määrä merkityksetön;
 - sellaisten rikosten määrittäminen, jotka koskevat paitsi tahallista tekoa myös ainakin törkeää huolimattomuutta.

Keskustelut olivat tiiviitä ja edellyttivät hyvin vahvaa ministeriöiden välistä koordinointia kunkin valtuuskunnan osalta, erityisesti oikeus-, sisä- ja ympäristöministeriöiden välillä. Keskustelu oli vilkaista erityisesti sen vuoksi, että kriminalisoitavia tekoja oli paljon ja ne olivat luonteeltaan moninaisia ja teknisiä.

Tämä osittainen yleisnäkemyks luo vahvemman ja vankemman perustan ympäristörikollisuuden torjunnalle. Vuoden 2008 direktiiviin verrattuna tämä osittaissopimus mahdollistaa seuraavan:

- nostetaan direktiivissä kriminalisoitavien rikosten määrä vuoden 2008 yhdeksästä sovitun tekstin kahteenkymmeneen. Tämä laajentaa vastaavien rikosten torjumisen soveltamisalaa, mikä mahdollistaa syytteenpanon tarvittaessa aiempaa useammin;
- otetaan huomioon uudentyyppiset ympäristövahingot, kuten törkeät rikokset EU:n kemikaalilainsäädäntöä vastaan, laitton vedenotto, puutavaran laitton kauppa tai saastuttavien alusten laitton kierrätys. Näin vastataan ympäristöasiantuntijoiden usein esittämiin huolenaiheisiin ja mukautetaan EU:n lainsäädäntöä uusiin ympäristöhaasteisiin;
- sisällytetään tekstiin kriminalisoitavien tekojen tarkka ja yksityiskohtainen määritelmä niin, ettei viitata liitteisiin kuten aiemmassa vuoden 2008 direktiivissä. Näin autetaan oikeusalan toimijoita tunnistamaan tällaiset teot välittömästi ja edistetään soveltamista;
- kriminalisoidaan joidenkin tällaisten tekojen yrittäminen, mikä ei sisältenyt vuoden 2008 direktiiviin;
- hyväksytään sellaisia säännöksiä, joilla selkeytetään oikeusalan toimijoiden lainvalvonnan harjoittamisen kannalta olennaisia monialaisia käsitteitä, kuten "ympäristölle koituva huomattava vahinko".

c) Seuraamusten määrittäminen edelleen keskustelujen keskiössä

Puheenjohtajavaltio on ottanut huomioon jäsenvaltioiden toiveen jatkaa keskustelua seuraamusten määrittämisestä. Kysymykseen liittyy muihin aineellisen rikosoikeuden välineisiin verrattuna enemmän erityisiä haasteita, sillä tällä alalla mikä tahansa rikos edellyttää erityisten alakohtaisten sääntöjen rikkomista. Rikosoikeudellisten ja hallinnollisten seuraamusten välinen yhteys on näin ollen tärkeä kysymys.

Lisäksi keskusteluissa keskityttiin seuraavaan kahteen aiheeseen:

- koska tietyt ympäristöä vahingoittavat rikokset johtuvat usein törkeästä huolimattomuudesta, Euroopan komissio on ehdottanut luonnollisten henkilöiden vankeusrangaistusten vähimmäistason yhdenmukaistamista silloin, kun tietyt rikokset johtuvat vähintään törkeästä huolimattomuudesta ja ne ovat aiheuttaneet tai saattavat aiheuttaa kuoleman tai vakavan vamman;
- koska ympäristöä vahingoittavia rikoksia tekevät usein oikeushenkilöt, Euroopan komissio on ehdottanut mekanismeja, jolla yhdenmukaistettaisiin tarkasti tällaisille oikeushenkilöille niiden tekemistä tahallista rikoksista määrättävät rikosoikeudelliset tai muut sakot. Tämä olisi ensimmäinen kerta kun tällaista mekanismeja käytettäisiin EU:n aineellisen rikosoikeuden välineessä. Tähän mennessä hyväksytyissä välineissä yhdenmukaistaminen on rajoittunut siihen, että jäsenvaltiot veloitetaan säätämään tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista.

Nämä kysymykset herättivät runsaasti keskustelua. Koska teknisistä ja oikeudellisista näkökohdista on jo keskusteltu, puheenjohtajavaltio haluaa esittää oikeusministereille kaksi asiaa koskevaa poliittista kysymystä, jotta se voi jatkaa työtään kyseisessä neuvostossa saamansa ohjeistuksen pohjalta.

d) Päätelmät

Edellä esitetyn perusteella pysyvien edustajien komiteaa pyydetään

1. hyväksymään osittainen yleisnäkemys, joka kattaa direktiivin 2 artiklan (lukuun ottamatta uhrien ja yleisön, jota asia koskee, määritelmiä, jotka liittyvät säännöksiin, joista ei ole vielä keskusteltu), 3 ja 4 artiklan sekä niihin liittyvät johdanto-osan kappaleet (ks. liitteessä oleva teksti),
2. suosittamaan neuvostolle, että se hyväksyisi tämän osittaisen yleisnäkemysen,
3. suosittamaan neuvostolle, että se vastaisi seuraaviin kysymyksiin:
 - a) Kannatatteko luonnollisten henkilöiden osalta vankeusrangaistusten vähimmäistason yhdenmukaistamista silloin, kun tietyt rikokset ovat seurausta vähintään törkeästä huolimattomuudesta ja ne ovat aiheuttaneet tai saattavat aiheuttaa kuoleman tai vakavan vamman?
 - b) Kannatatteko oikeushenkilöiden tekemistä tahallisista rikoksista määrättävien rikosoikeudellisten ja muiden sakkojen yhdenmukaistamista? Jos vastaus on kyllä, onko sakon määrän indeksointi tiettyyn prosenttiosuuteen kyseisen oikeushenkilön liikevaihdosta mielestänne hyväksyttävää?

[Ehdotus]

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI**ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin ja direktiivin 2008/99/EY korvaamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 83 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 3 artiklan 3 kohdan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 191 artiklan mukaan unioni on sitoutunut varmistamaan ympäristön korkeatasoisen suojelun ja ympäristön laadun parantamisen.

³ EUVL C, , s. .

- (2) Unioni on edelleen huolestunut ympäristörikosten lisääntymisestä ja niiden vaikutuksista, jotka heikentävät unionin ympäristölainsäädännön vaikuttavuutta. Näiden rikosten vaikutukset ulottuvat lisäksi yhä useammin niiden jäsenvaltioiden rajojen ulkopuolelle, joissa rikokset on tehty. Tällaiset rikokset ovat uhka ympäristölle, minkä vuoksi niihin on puututtava asianmukaisesti ja tehokkaasti.
- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2008/99/EY⁴ perustuvilla nykyisillä seuraamusjärjestelmillä ja alakohtaisella ympäristölainsäädännöllä ei ole voitu kaikilta osin riittävästi varmistaa ympäristönsuojelua koskevan unionin oikeuden noudattamista. Lainsäädännön noudattamista olisi parannettava sillä, että käytettävissä on rikosoikeudellisia rangaistuksia, jotka ovat luonteeltaan aivan erilainen osoitus yhteiskunnan paheksunnasta kuin hallinnolliset seuraamukset.
- (4) Olisi parannettava ympäristörikosten tehokasta tutkintaa ja niihin liittyvää syytteenpanoa ja niistä tuomitsemista. Direktiivissä 2008/99/EY vahvistettua ympäristörikosten luetteloa olisi tarkistettava ja siihen olisi lisättävä uusia rikosluokkia, jotka koskevat kaikkein vakavimpia unionin ympäristölainsäädännön rikkomisia. Seuraamuksia koskevia säännöksiä olisi tiukennettava, jotta voidaan tehostaa seuraamusten pelotevaikutusta, ja ympäristörikosten havaitsemisesta, tutkinnasta, syytteenpanosta ja tuomitsemisesta vastaavaa rikosprosessiketjua olisi vahvistettava.
- (5) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä rikosluokkien rangaistavuudesta ja täsmennettävä rikosluokkien määrittelyä sekä yhdenmukaistettava seuraamustyyppejä ja -tasoja.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/99/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28).

- (6) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä kansallisessa lainsäädännössään rikosoikeudellisia rangaistuksia ympäristönsuojelua koskevan unionin oikeuden vakavasta rikkomisesta. Yhteisen kalastuspolitiikan puitteissa unionin oikeudessa on vahvistettu asetuksen (EY) N:o 1224/2009⁵ ja asetuksen (EY) N:o 1005/2008 nojalla tarkastus- ja täytäntöönpanon valvontajärjestelmää koskevat kattavat säännöt muun muassa sellaisten vakavien rikkomisten varalta, jotka aiheuttavat vahinkoa meriympäristölle. Mainitun järjestelmän nojalla jäsenvaltiot voivat valita, käyttävätkö ne hallinnollista vai rikosoikeudellista seuraamusjärjestelmää vai molempia. Tietty asetuksessa (EY) N:o 1224/2009 ja asetuksessa (EY) N:o 1005/2008⁶ tarkoitetut tahalliset laittomat menettelyt olisi Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevan komission tiedonannon⁷ ja vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian⁸ mukaisesti säädettävä rikosoikeudellisesti rangaistaviksi.]

⁵ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 404/2011, annettu 8 päivänä huhtikuuta 2011, yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 112, 30.4.2011, s. 1–153).

⁶ Neuvoston asetus (EY) N:o 1005/2008, annettu 29 päivänä syyskuuta 2008, laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä, asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1936/2001 ja (EY) N:o 601/2004 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 1093/94 ja (EY) N:o 1447/1999 kumoamisesta (EUVL L 286 29.10.2008, s. 1).

⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, COM(2019) 640 final.

⁸ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme (COM(2020) 380 final).

- (7) Jotta menettely voidaan katsoa tämän direktiivin nojalla ympäristörikokseksi, sen on oltava laiton ympäristönsuojelua koskevan unionin oikeuden, **jolla pyritään toteuttamaan jotakin unionin ympäristöpolitiikan tavoitteista ja joka on hyväksytty erityisesti SEUT-sopimuksen 91, 114, 168 tai 192 artiklan perusteella, tai** kansallisten lakien, hallinnollisten asetusten tai päätösten nojalla. Olisi määriteltävä kuhunkin rikosluokkaan kuuluvat menettelyt ja tarvittaessa vahvistettava kynnysarvo, jonka on täyttyttävä, jotta menettely katsotaan rangaistavaksi. Menettely olisi katsottava rikokseksi, kun se on tehty tahallisesti ja tietyissä tapauksissa myös silloin kun se tapahtuu **vähintään** törkeästä huolimattomuudesta. Laiton menettely, joka aiheuttaa ihmisen kuoleman tai vakavan vamman taikka huomattavaa vahinkoa tai huomattavan ympäristövahingon merkittävän riskin tai jota pidetään muutoin ympäristön kannalta erityisen haitallisena, **tulisi katsoa myös [...]** rikokseksi, kun se tapahtuu **vähintään** törkeästä huolimattomuudesta. **Tässä direktiivissä ei edellytetä vähintään törkeän huolimattomuuden käsitteen käyttöönottoa rikoksen kunkin osatekijän osalta, kuten hallussapidon, myynnin tai myytäväksi tarjoamisen, markkinoille saattamisen ja vastaavien seikkojen osalta. Näissä tapauksissa jäsenvaltiot voivat rajata rikosoikeudellisen vastuun tapauksiin, joissa vähintään vakavan huolimattomuuden käsite liittyy rikoksen tiettyihin osatekijöihin, kuten suojeluasemaan, vähäiseen määrään tai sen todennäköisyyteen, että teosta aiheutuu merkittävää vahinkoa. Jäsenvaltiot voivat vapaasti hyväksyä tai pitää voimassa tiukempia rikosoikeudellisia sääntöjä tällä alalla. Jollei tässä direktiivissä nimenomaisesti toisin määritellä, tässä direktiivissä käytettyjä ilmaisuja olisi tulkittava niiden säädösten mukaisesti, joita sovelletaan erityisesti tiettyyn toimintaan, kun ne on määritetty kyseisissä säädöksissä. Tämä direktiivi ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa SEU-sopimuksen 6 artiklassa vahvistettuja perusoikeuksia ja oikeudellisia periaatteita, mukaan lukien *nullum crimen, nulla poena sine lege* -periaate.**

- (8) Menettely olisi katsottava laittomaksi myös silloin kun jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on antanut siihen luvan, jos lupa on saatu **muun muassa** vilpillisesti tai lahjontaa, kiristystä tai pakottamista käyttäen. **Tällaisen luvan hallussapito ei nimittäin sulje pois luvan haltijan rikosoikeudellista vastuuta niin kauan kuin lupa on lainvastainen ja luvanhaltija tiesi tästä lainvastaisuudesta tai ei voinut olla siitä tietämätön. Kun lupa vaaditaan, luvan lainmukaisuus ei myöskään estä rikosoikeudellista menettelyä sellaista luvanhaltijaa vastaan, joka ei noudata kaikkia lupaan liittyviä erityisiä velvoitteita tai muita asiaan liittyviä oikeudellisia velvoitteita, joita lupa ei kata.**
- (8 a) Lisäksi toiminnanharjoittajien olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet noudattaakseen sovellettavia ympäristönsuojelua koskevia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä silloin kun ne toteuttavat asianomaista toimintaa, myös noudattamalla sovellettavan EU:n oikeuden ja kansallisten lakien mukaisia velvoitteitaan voimassa olevien lupien muuttamista tai päivittämistä koskevissa menettelyissä.
- (9) Ympäristön suojeleminen olisi ymmärrettävä SEU-sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan ja SEUT-sopimuksen 191 artiklan mukaisesti laajasti niin, että se kattaa kaikki luonnonvarat – ilman, veden, maaperän, luonnonvaraiset eläin- ja kasvilajit ja niiden elinympäristön – sekä luonnonvarojen tarjoamat palvelut. **Joihinkin tämän direktiivin rikoksiin sisältyy laadullinen kynnysarvo, joka edellyttää, että teko aiheuttaa henkilön kuoleman tai vakavan vamman taikka huomattavaa vahinkoa ilman, veden tai maaperän laadulle taikka eläimille tai kasveille. Koska tällaiset vahingot voivat aiheuttaa haittaa biologiselle monimuotoisuudelle ja ekosysteemipalveluille, laadullinen kynnys olisi ymmärrettävä laajassa merkityksessä ja siihen lukeutuisi tarvittaessa huomattava vahinko eläimistölle ja kasvistolle, elinympäristöille ja luonnonvarojen tarjoamille palveluille.**

- (9 a) **Muiden rikosten ohella tässä direktiivissä määritellään rikos, joka koskee sellaisen tuotteen saattamista markkinoille kiellon tai muun ympäristönsuojeluvaatimuksen vastaisesti, jonka käyttö johtaa sellaisen materiaalin tai aineen tai ionisoivan säteilyn saattamiseen, päästämiseen tai johtamiseen ilmaan, maaperään tai veteen, joka aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan henkilön kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman, veden tai maaperän laadulle taikka eläimille tai kasveille tuotteen suuremman mittakaavan käytön seurauksena. Laajemmassa mittakaavassa tapahtuvalla käytöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä yhteisvaikutusta, joka aiheutuu siitä, että useat käyttäjät käyttävät tuotetta, heidän lukumäärästään riippumatta, kunhan rikos aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan vahinkoa ympäristölle tai ihmisten terveydelle.**
- [(10) Ilmastomuutoksen kiihtyminen sekä luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja ympäristön tilan heikkeneminen sekä konkreettiset esimerkit niiden tuhoisista vaikutuksista ovat johtaneet siihen, että vihreä siirtymä on tunnustettu aikamme keskeiseksi tavoitteeksi ja sukupolvien väliseen oikeudenmukaisuuteen liittyväksi kysymykseksi. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan unionin lainsäädännön kehittyessä tämän direktiivin olisi sen vuoksi katettava myös kaikki päivitetty tai muutetut unionin säädökset, jotka koskevat tässä direktiivissä määriteltyjä rikoksia, silloin kun unionin oikeuteen perustuvien velvoitteiden sisältö säilyy muuttumattomana. Silloin kun uusissa säädöksissä kielletään jokin uusi ympäristölle haitallinen menettely, tätä direktiiviä olisi kuitenkin muutettava lisäämällä rikosluokkiin myös tällaiset uudet unionin ympäristölainsäädännön vakavat rikkomiset.]

- (11) Ympäristörikosten määrittelyssä käytettävät laadulliset ja määrälliset kynnysarvot olisi täsmennettävä laatimalla **tarvittaessa** ohjeellinen luettelo olosuhteista, jotka rikosten tutkinnasta, syytteenpanosta ja tuomitsemisesta vastaavien viranomaisten olisi otettava huomioon kyseisten kynnysarvojen arvioinnissa. Tämän pitäisi edistää direktiivin yhdenmukaista soveltamista ja tehostaa ympäristörikosten torjuntaa sekä taata oikeusvarmuus. Tällaisten kynnysarvojen tai niiden soveltamisen ei kuitenkaan pitäisi suhteettomasti vaikeuttaa rikosten tutkintaa ja niihin liittyvää syytteenpanoa tai niistä tuomitsemista.
- (11 a) **Jos tässä direktiivissä kielletty tahallinen laiton toiminta aiheuttaa henkilön kuoleman, aikomusta olisi tulkittava kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Sen vuoksi tätä direktiiviä sovellettaessa sen voitaisiin katsoa tarkoittavan aikomusta aiheuttaa kuolema, tai se voisi kattaa myös tilanteen, jossa rikoksentekijä on toiminut tai pidättynyt toimimasta vapaaehtoisesti ja tiettyä velvoitetta rikkoen mutta ei ole halunnut tai pitänyt hyväksyttävänä henkilön kuolemaa, joka on kuitenkin tapahtunut. Samaa logiikkaa sovelletaan, jos tässä direktiivissä säädetty tahallinen lainvastainen toiminta aiheuttaa vakavaa haittaa henkilölle.**
- (11 b) **Tässä direktiivissä säädettyjen rikosten osalta vähintään törkeän huolimattomuuden käsitettä olisi tulkittava kansallisen lainsäädännön mukaisesti.**

- [(12) Rikosoikeudellisissa menettelyissä ja oikeudenkäynneissä olisi otettava asianmukaisesti huomioon sellaisten rikollisjärjestöjen osallisuus, joiden toiminta vaikuttaa ympäristöön kielteisesti. Rikosoikeudellisissa menettelyissä olisi otettava ympäristörikollisuuden yhteydessä huomioon korruptio, rahanpesu, kyberrikollisuus ja asiakirjarikokset sekä – liiketoiminnan yhteydessä – rikoksentekijän tavoite maksimoida voitto tai säästää kustannuksia. Nämä rikollisuuden muodot ovat usein yhteydessä vakaviin ympäristörikollisuuden muotoihin, minkä vuoksi niitä ei pitäisi käsitellä erillään. Tältä osin on erityisen huolestuttavaa, että joitakin ympäristörikoksia tehdään toimivaltaisten hallintoelinten tai julkisen palvelun tehtäväänsä hoitavien virkamiesten suvaitsevaisuuden tai aktiivisen tuen nojalla. Joissain tapauksissa tähän voi liittyä jopa korruptiota. Esimerkkejä tällaisesta käyttäytymisestä ovat tarkastuksissa havaittujen ympäristönsuojelulainsäädännön rikkomistapausten katsominen läpi sormien tai ilmoittamatta jättäminen, lupaehtojen noudattamista koskevien tarkastusten tahallinen laiminlyönti sekä lainvastaisten lupien myöntämistä tukevat päätökset tai äänestykset ja väärennetyjen tai totuudenvastaisten myönteisten raporttien antaminen.]
- (13) Myös tahallisiin rikoksiin liittyvän yllyttämisen ja avunannon olisi oltava rangaistavaa. Myös yritys tehdä rikos, joka aiheuttaa ihmisen kuoleman tai vakavan vamman tai joka aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan vakavaa vahinkoa ympäristölle tai jota pidetään muutoin erityisen haitallisena, olisi niin ikään katsottava rikokseksi, kun se tehdään tahallisesti.
- [(14) Tällaisista rikoksista määrättävien seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Tätä varten olisi vahvistettava luonnollisille henkilöille määrättävien enimmäisvankeusrangaistusten vähimmäiskesto. Erilaisia lisäseuraamuksia pidetään usein tehokkaampina kuin taloudellisia seuraamuksia, etenkin kun on kyse oikeushenkilöistä. Sen vuoksi rikosoikeudellisissa menettelyissä olisi voitava käyttää myös lisäseuraamuksia tai -toimenpiteitä. Niihin tulisi kuulua velvollisuus palauttaa ympäristö ennalleen, sulkeminen julkisen rahoituksen ja tarjouskilpailumenettelyjen ulkopuolelle, avustusten ja käyttöoikeuksien epääminen sekä erilaisten lupien ja hyväksyntöjen peruuttaminen. Tämä ei rajoita tuomarien tai tuomioistuinten harkintavaltaa määrätä rikosoikeudellisissa menettelyissä asianmukaisia seuraamuksia yksittäisissä tapauksissa.

- (15) Silloin kun kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, myös oikeushenkilöt olisi saatettava rikosoikeudelliseen vastuuseen ympäristörikoksista tämän direktiivin mukaisesti. Niiden jäsenvaltioiden, joiden kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä oikeushenkilöiden rikosoikeudellisesta vastuusta, olisi varmistettava, että niiden hallinnollisissa seuraamusjärjestelmissä säädetään tämän direktiivin mukaisista tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamustyypeistä, jotta direktiivin tavoitteet voidaan saavuttaa. Oikeushenkilöiden taloudellinen tilanne olisi otettava huomioon, jotta voidaan varmistaa määrätyn seuraamuksen varoittavuus.
- (16) Käytännössä määrättyjen seuraamustasojen lähentämistä ja tehokkuutta olisi edistettävä yhteisillä koventamisperusteilla, joissa otetaan huomioon rikoksen vakavuus. Silloin kun rikos on aiheuttanut ihmisen kuoleman tai vakavan vamman, nämä seikat voitaisiin katsoa koventamisperusteiksi, elleivät ne kuulu jo rikostunnusmerkistöön. Samoin silloin kun ympäristörikos aiheuttaa huomattavaa ja peruuttamatonta tai pitkäaikaista vahinkoa koko ekosysteemille, tämä seikka olisi vakavuutensa vuoksi katsottava koventamisperusteeksi, myös ympäristötuhoihin verrattavissa tapauksissa. Koska ympäristörikoksista saatava laiton hyöty tai niiden avulla vältettävät kustannukset ovat rikoksentekijöille merkittävä kannustin, ne olisi otettava huomioon määritettäessä asianmukaista seuraamustasoa yksittäisessä tapauksessa.
- (17) Kun rikokset ovat luonteeltaan jatkuvia, ne olisi lopetettava mahdollisimman pian. Jos rikoksentekijät ovat saaneet taloudellista hyötyä, se olisi tuomittava menetetyksi.

- (18) Tämän direktiivin soveltamisen ei pitäisi rajoittaa kansallisen rikosoikeuden yleisiä sääntöjä ja periaatteita, jotka koskevat tuomioiden antamista ja niiden soveltamista ja täytäntöönpanoa kuhunkin yksittäistapaukseen liittyvien olosuhteiden mukaisesti.
- (19) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava vanhentumisaikoja koskevat säännöt, jotka ovat tarpeen, jotta ne voivat torjua ympäristörikoksia tuloksellisesti, tämän kuitenkaan rajoittamatta sellaisten kansallisten sääntöjen soveltamista, joissa ei aseteta tutkintaa, syytteenpanoa ja täytäntöönpanoa koskevia vanhentumisaikoja.
- (20) Tässä direktiivissä säädettyjen rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevien velvoitteiden ei pitäisi vapauttaa jäsenvaltioita velvollisuudesta säätää kansallisessa lainsäädännössä unionin ympäristölainsäädännön rikkomiseen sovellettavista hallinnollisista seuraamuksista ja muista toimenpiteistä.
- (21) Jäsenvaltioiden olisi määriteltävä ympäristörikoksiin sovellettavan hallinto- ja rikosoikeudellisen täytäntöönpanon soveltamisala selkeästi kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Kun jäsenvaltiot soveltavat kansallista lakia, jolla tämä direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, niiden olisi varmistettava, että tämän direktiivin mukaisessa rikosoikeudellisten tai hallinnollisten seuraamusten määräämisessä noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan periaatteita, kaksoisrangaistavuuden kielto mukaan lukien.

- (22) Jäsenvaltioiden oikeus- ja hallintoviranomaisilla olisi myös oltava käytössään erilaisia rikosoikeudellisia seuraamuksia ja muita toimenpiteitä, joilla erityyppisiin rikollisiin menettelyihin voidaan puuttua kohdennetusti ja vaikuttavasti.
- (23) Kun otetaan huomioon erityisesti tässä direktiivissä tarkoitettuun laittomaan menettelyyn syyllistyvien rikoksentehtäjäiden liikkuvuus sekä rikosten rajat ylittävä luonne ja valtioiden rajat ylittävien tutkintojen mahdollisuus, jäsenvaltioiden olisi määritettävä lainkäyttövaltansa tavalla, joka mahdollistaa tällaisen menettelyn tuloksellisen torjumisen.
- (24) Ympäristörikokset vahingoittavat luontoa ja yhteiskuntaa. Henkilöt, jotka ilmoittavat unionin ympäristölainsäädännön rikkomisista, suorittavat yleisen edun mukaisen palvelun, ja heillä on keskeinen asema tällaisten rikkomusten paljastamisessa ja ehkäisemisessä ja siten yhteiskunnan hyvinvoinnin turvaamisessa. Henkilöt, jotka ovat yhteydessä johonkin organisaatioon työnsä vuoksi, havaitsevat yleensä ensimmäisinä yleiseen etuun ja ympäristöön kohdistuvat uhkat tai haitat. Väärinkäytöksistä ilmoittavia henkilöitä kutsutaan väärinkäytösten paljastajiksi. Usein väärinkäytösten mahdolliset paljastajat eivät vastatoimien pelossa uskalla ilmoittaa väärinkäytöksiin liittyvistä huolenaiheista tai epäilyistä. Tällaisten henkilöiden olisi saatava tasapuolista ja tehokasta suojelua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1937⁹ mukaisesti.
- (25) Myös muilla henkilöillä voi olla arvokasta tietoa mahdollisista ympäristörikoksista. He voivat olla sen yhteisön jäseniä, johon ympäristörikos vaikuttaa, tai ympäristönsuojeluun aktiivisesti osallistuvia laajemman yhteiskunnan jäseniä. Tällaisille henkilöille, jotka ilmoittavat ympäristörikoksista tai tekevät yhteistyötä tällaisiin rikoksiin liittyvissä täytäntönnpanomenettelyissä, olisi annettava tarvittavaa tukea ja apua rikosoikeudellisissa menettelyissä, jotta he eivät joudu yhteistyönsä vuoksi epäedulliseen asemaan vaan saavat tukea ja apua. Tällaisia henkilöitä olisi myös suojeltava häirinnältä tai aiheettomalta syytteenpanolta tällaisista rikoksista ilmoittamisen tai rikosoikeudelliseen menettelyyn osallistumisen vuoksi.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, s. 17).

- (26) Koska luonto ei voi itse edustaa itseään uhrina rikosoikeudellisessa menettelyssä, henkilöillä, jotka kuuluvat siihen yleisöön, jota asia koskee, sellaisena kuin se määritellään tässä direktiivissä ottaen huomioon Århusin yleissopimuksen¹⁰ 2 artiklan 5 kohta ja 9 artiklan 3 kohta, olisi oltava jäsenvaltioiden oikeudellisen kehyksen puitteissa ja asiaa koskevia menettelysääntöjä noudattaen mahdollisuus toimia julkishyödykkeeksi katsottavan ympäristön puolesta.
- (27) Ympäristörikosten havaitsemisesta ja tutkinnasta sekä niihin liittyvistä syytetoimista ja tuomitsemisesta vastaavien kansallisten viranomaisten resurssit ja täytäntöönpanovaltuudet ovat puutteelliset, mikä vaikeuttaa ympäristörikosten tehokasta ehkäisemistä ja rankaisemista. Resurssien puute voi jopa estää viranomaisia toteuttamasta mitään toimia tai rajoittaa täytäntöönpanotoimia niin, että rikoksentekijät voivat välttää vastuunsa tai selvitä rangaistuksella, joka ei vastaa rikoksen vakavuutta. Sen vuoksi olisi säädettävä resursseja ja täytäntöönpanovaltuuksia koskevista vähimmäisvaatimuksista.
- (28) Rikosprosessiketjun toimivuus riippuu erilaisista erityistaidoista. Ympäristörikosten aiheuttamien haasteiden monimutkaisuus ja tällaisen rikollisuuden tekninen luonne edellyttävät monialaista lähestymistapaa, minkä vuoksi kaikki asiaankuuluvat toimivaltaiset viranomaiset tarvitsevat korkeatasoista oikeudellista ja teknistä asiantuntemusta sekä korkeatasoista koulutusta ja erikoistumista. Jäsenvaltioiden olisi tarjottava niille, joiden tehtävänä on havaita ja tutkia ympäristörikoksia sekä nostaa niiden perusteella syytteitä ja antaa tuomioita, näiden tehtävien edellyttämää koulutusta. Rikosprosessiketjun ammattimaisuuden ja tehokkuuden maksimoimiseksi jäsenvaltioiden olisi myös harkittava erityisten tutkintayksiköiden, syyttäjien ja rikostuomareiden nimeämistä käsittelemään ympäristörikostapauksia. Yleisissä rikostuomioistuimissa voitaisiin perustaa erityisiä tuomarijaostoja. Teknistä asiantuntemusta olisi oltava kaikkien asiaankuuluvien täytäntöönpanoviranomaisten käytettävissä.

¹⁰ Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa.

- (29) Onnistuneen täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi annettava ympäristörikosten tutkintaa varten käyttöön samanlaiset tehokkaat tutkintavälineet, jotka niiden kansallisessa lainsäädännössä on jo otettu käyttöön järjestäytyneen rikollisuuden ja muun vakavan rikollisuuden torjumiseksi. Näiden välineiden tulisi käsittää muun muassa telekuuntelu, peitetoimina suoritettava tarkkailu esimerkiksi teknisin laittein, valvotut läpilaskut sekä pankkitilien valvonta ja muut talousrikostutkintavälineet. Näitä välineitä olisi käytettävä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja Euroopan unionin perusoikeuskirjaa kaikilta osin noudattaen. Näiden tutkintavälineiden käyttö olisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti perusteltava tutkittavien rikosten luonteen ja vakavuuden perusteella. Oikeutta henkilötietojen suojaan on kunnioitettava.
- (30) Jotta voidaan varmistaa tehokas, yhdenmukainen ja yhdenmukainen täytäntöönpanojärjestelmä, joka muodostuu sekä hallinnollisista että yksityis- ja rikosoikeudellisista toimenpiteistä, jäsenvaltioiden olisi organisoitava sisäinen yhteistyö ja viestintä kaikkien hallinnolliseen ja rikosoikeudelliseen täytäntöönpanoketjuun kuuluvien toimijoiden kesken sekä rankaisevista ja korjaavista seuraamuksista vastaavien toimijoiden kesken. Jäsenvaltioiden olisi myös sovellettavien sääntöjen mukaisesti tehtävä yhteistyötä EU:n virastojen, erityisesti Eurojustin ja Europolin, sekä muiden EU:n elimien, kuten Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) puitteissa niiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla.
- (31) Jotta voitaisiin varmistaa johdonmukainen lähestymistapa ympäristörikosten torjunnassa, jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä, julkaistava ja säännöllisesti tarkistettava ympäristörikollisuuden torjuntaa koskeva kansallinen strategia, jossa vahvistetaan toiminnan tavoitteet ja painopisteet sekä tarvittavat toimenpiteet ja resurssit.

- (32) Jotta tässä direktiivissä tarkoitettuja rikoksia voitaisiin torjua tuloksellisesti, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on kerättävä tarkkoja, yhdenmukaisia ja vertailukelpoisia tietoja ympäristörikosten laajuudesta ja suuntauksista sekä niiden torjuntatoimista ja niiden tuloksista. Näiden tietojen pohjalta olisi laadittava tilastoja, joita voidaan hyödyntää täytäntöönpanotoimien operatiivisessa ja strategisessa suunnittelussa sekä kansalaisille suunnattavassa tiedotuksessa. Jäsenvaltioiden olisi kerättävä ympäristörikoksia koskevia tilastotietoja ja toimitettava ne komissiolle. Komission olisi säännöllisesti arvioitava jäsenvaltioiden toimittamia tilastotietoja ja julkaistava arvionsa tulokset.
- (33) Tämän direktiivin nojalla ympäristörikoksista kerättävien tilastotietojen olisi oltava vertailukelpoisia jäsenvaltioiden välillä, ja ne olisi kerättävä yhteisten vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa määrittää vakiomuoto tilastotietojen toimittamista varten. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹¹ mukaisesti.
- (34) Tämän direktiivin mukaiset velvoitteet eivät vaikuta rikosoikeudellisissa menettelyissä noudatettavia prosessuaalisia oikeuksia koskevaan unionin oikeuteen. Jäsenvaltioiden olisi tämän direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä varmistettava, että epäiltyjen tai syytettyjen henkilöiden prosessuaalisia oikeuksia kunnioitetaan rikosoikeudellisissa menettelyissä kaikilta osin.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (35) Alternatives – please delete one option according to the IRL choice:

[non-participation:] Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan sekä 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido sitä eikä direktiiviä sovelleta siihen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista. OR

[participation:] Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan sekä 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Irlanti on [... päivättyllä kirjeellä] ilmoittanut haluavansa osallistua tämän asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.]

- (37) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2005/35/EY¹² on täydennetty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/123/EY¹³, jossa säädetään alusten aiheuttamaan ympäristön pilaantumiseen liittyvistä rikoksista ja seuraamuksista. Tällaisten rikosten ja seuraamusten tulisi kuulua tämän direktiivin soveltamisalaan. Sen vuoksi direktiivi 2009/123/EY olisi korvattava vastaavasti tähän direktiiviin osallistuvien jäsenvaltioiden osalta. **Johdonmukaisuuden vuoksi ja koska direktiivi 2009/123/EY sitoo edelleen [joitakin] [jäsenvaltioita], on tarpeen edelleen viitata direktiiviin 2005/35/EY ja sen muuttamisesta annettuun direktiiviin 2009/123/EY niiden rikosten osalta, jotka liittyvät aluksista peräisin oleviin ympäristöä pilaavien aineiden päästöihin.**

- [(38) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/35/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 11).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/123/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista annetun direktiivin 2005/35/EY muuttamisesta (EUVL L 280, 27.10.2009, s. 52).

- (39) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli ympäristörikosten yhteisten määritelmien varmistamista ja vakavista ympäristörikoksista määrättävien tehokkaiden, oikeasuhteisten ja varoittavien rikosoikeudellisten seuraamusten käyttöönottoa, vaan ne voidaan tämän direktiivin laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi hyväksyä toimenpiteitä SEU-sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (40) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet ja etenkin oikeus henkilötietojen suojaan, sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus, elinkeinovapaus, oikeus tehokkasiin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, syyttömyysolettama ja oikeus puolustukseen, laillisuusperiaate ja rikoksista määrättävien seuraamusten oikeasuhteisuuden periaate sekä kielto syyttää ja rangaista oikeudenkäynnissä kahdesti samasta rikoksesta. Tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että kyseisiä oikeuksia ja periaatteita kunnioitetaan täysimääräisesti, ja se olisi pantava täytäntöön vastaavasti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde

Tässä direktiivissä vahvistetaan vähimmäissäännöt, jotka koskevat rikosten ja seuraamusten määrittelyä, ympäristön suojelemiseksi entistä tehokkaammin.]

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä 3 artiklan 2 ja 3 kohdassa lueteltujen rikosten määrittelemiseksi käytettyjä ilmaisuja on tarvittaessa tulkittava 3 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetuissa säädöksissä annettujen määritelmien mukaisesti.

2. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

(1) [...]

[...]

(2) [...] ¹⁴[...] ¹⁵[...]

(a) [...] 'oikeushenkilöllä' oikeussubjektia, jolla on tämä asema sovellettavan kansallisen lainsäädännön perusteella, ei kuitenkaan valtioita tai julkisyhteisöjä niiden käyttäessä julkiseen valtaan liittyviä oikeuksia eikä julkisoikeudellisia kansainvälisiä järjestöjä;

[(4) 'yleisöllä, jota asia koskee' henkilöitä, joihin 3 tai 4 artiklassa tarkoitetut rikokset vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat. Tätä määritelmää sovellettaessa henkilöillä, joiden etua asia riittävästi koskee tai jotka väittävät oikeuttaan heikennetyn, sekä kansalaisjärjestöillä, jotka edistävät ympäristönsuojelua ja jotka täyttävät kansallisen lainsäädännön mukaiset oikeasuhteiset vaatimukset, katsotaan olevan etu tässä asiassa;

(5) 'uhrilla' samaa kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/29/EU¹⁶ 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.]

¹⁴ [...]

¹⁵ [...]

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57–73).

1. **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut teot ovat rikoksia, jos ne ovat laittomia.**

Tässä direktiivissä 'laittomalla' toiminnalla tarkoitetaan toimintaa, joka rikkoo jotakin seuraavista:

(a) unionin oikeutta, jolla pyritään johonkin SEUT-sopimuksen 191 artiklan 1 kohdassa määrättyyn unionin ympäristöpolitiikan tavoitteeseen;

(b) jäsenvaltion lakia, hallinnollista määräystä tai toimivaltaisen viranomaisen tekemää päätöstä, jolla pannaan täytäntöön a alakohdassa tarkoitettua unionin lainsäädäntöä.

2. [...] **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraava menettely säädetään rikoksena rangaistavaksi silloin kun se on [...] tehty tahallisesti:**

- a) sellainen materiaalin tai aineen tai ionisoivan säteilyn saattaminen, päästäminen tai johtaminen ilmaan, maaperään tai veteen, joka aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan henkilön kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille;
- b) sellaisen tuotteen saattaminen markkinoille **kiellon tai muun ympäristönsuojeluvaatimuksen vastaisesti, jonka käyttö johtaa sellaisen materiaalin tai aineen tai ionisoivan säteilyn saattamiseen, päästämiseen tai johtamiseen ilmaan, maaperään tai veteen**, joka [...] aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan henkilön kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman, veden tai maaperän laadulle taikka eläimille tai kasveille tuotteen suuremman mittakaavan käytön seurauksena;

- c) aineiden valmistus, markkinoille saattaminen tai **asettaminen saataville** markkinoilla, **tuonti, vienti** tai käyttö sellaisenaan, seoksissa tai esineissä, mukaan lukien niiden sisällyttäminen esineisiin, silloin kun
- i) kyseistä [...] **menettelyä** on rajoitettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 VIII osaston ja liitteen XVII nojalla¹⁷; tai
 - ii) kyseinen [...] **menettely** on kielletty asetuksen (EY) N:o 1907/2006 VII osaston nojalla; tai
 - iii) kyseinen [...] **menettely** ei ole Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009¹⁸ mukaista; tai
 - iv) kyseinen [...] **menettely** ei ole Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 528/2012¹⁹ mukaista; tai

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta (EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1–50).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 528/2012, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä (EUVL L 167, 27.6.2012, s. 1–123).

- v) kyseinen [...] **menettely** kuuluu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008²⁰ soveltamisalaan; tai
- vi) kyseinen [...] **menettely** on kielletty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2019/1021²¹ liitteen I nojalla;

ja se aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan ihmisen kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille;

- c) **sellaisen elohopean, elohopeayhdisteiden ja elohopeaseosten ja lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistus, käyttö, varastointi, tuonti tai vienti, joka rikkoo Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/852 vahvistettuja vaatimuksia ja joka aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan henkilön kuoleman tai vakavan vamman taikka huomattavaa vahinkoa ilman, maaperän tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille;**
- d) **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU²² 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa määritellylle hankkeen toteuttajalle kyseisen direktiivin 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa sekä 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja liitteessä I ja II tarkoitettujen hankkeiden toteuttaminen [...] ²³ ilman lupaa [...], ja joka aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan huomattavaa vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai [...] veden tilalle taikka eläimille tai kasveille;**

The President I

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1021, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, pysyvistä orgaanisista yhdisteistä (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 45).

²² **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1).**

²³ [...]

- e) jätteen keräys, kuljetus, hyödyntäminen ja loppukäsittely, tällaisten toimien valvonta ja loppusijoituspaikkojen jälkihoito, mukaan lukien kauppiaana tai välittäjänä toteutetut toimet (jätehuolto), kun [...] **vastaava** menettely;
- i) koskee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY²⁴ 3 artiklan 2 kohdassa määriteltyä vaarallista jätettä ja **kun kyseessä on** huomattava määrä;
- ii) koskee muuta kuin i kohdassa tarkoitettua jätettä ja aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan ihmisen kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille;
- f) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006²⁵ 2 artiklan 35 kohdassa tarkoitettu jätteiden siirto, silloin kun **kyseessä on** [...] **huomattava määrä**, riippumatta siitä, onko kyseessä erillinen siirto vai monta ilmeisesti toisiinsa yhteydessä olevaa siirtoa;
- g) **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013²⁶ 3 artiklan 1 kohdan 14 alakohdassa tarkoitettulle kyseisen asetuksen sovellusalaan kuuluvan aluksen omistajalle, aluksen kierrättäminen [...] ²⁷[...] noudattamatta** kyseisen asetuksen 6 artiklan 2 kohdan a alakohdassa **tarkoitettuja** vaatimuksia, **joilla veloitetaan kierrättämään aluskierrätyslaitoksessa, joka sisältyy kyseisen asetuksen 16 artiklalla perustettuun eurooppalaiseen luetteloon;**

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3–30).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1013/2006, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2006, jätteiden siirrosta (EUVL L 190, 12.7.2006, s. 1).

²⁶ **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2013, annettu 20 päivänä marraskuuta 2013, aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja**

²⁷ **direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (EUVL L 330, 10.12.2013, s. 1).**
[...]

- h) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/35/EY²⁸ 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen, [...] mille tahansa mainitun direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle alueelle kyseisen **direktiivin 3 artiklan 2 kohdan sovellusalaan kuuluvasta aluksesta. Tätä kohtaa ei sovelleta tilanteisiin, jotka on esitetty [...]** kyseisen direktiivin 5 artiklassa. **Tätä kohtaa [...]** ei sovelleta **vähäisiin** tapauksiin, joissa **teko [...]** ei heikennä veden laatua, ellei kyseessä ole toistuvien **vähäisten** tekojen **sarja [...]**, joka aiheuttaa veden laadun heikkenemisen, **vaikka yksittäisistä teoista ei sitä seuraisi.**

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/35/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 11).

i) sellaisen laitoksen [...] käyttö tai [...] **sulkeminen**, jossa harjoitetaan vaarallista toimintaa tai jossa varastoidaan tai käytetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/18/EU²⁹ [...] tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU³⁰[...]³¹ soveltamisalaan kuuluvia vaarallisia aineita, [...] tai [...] **seoksia, ja vastaava toiminta ja vaarallinen toiminta, aine tai seos kuuluvat edellä mainittujen direktiivien soveltamisalaan, ja kun vastaava toiminta aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan ihmisen kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille; [Jos ennen tätä direktiiviä annetaan direktiivi teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) 24 päivänä marraskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU ja kaatopaikoista 26 päivänä huhtikuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY muuttamisesta, i alakohta korvataan kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla rikoksella.]**

i a) laitoksen rakentaminen, käyttö ja purkaminen, kun vastaava toiminta ja vastaava laitos kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/30/EU³² soveltamisalaan ja jos tällainen toiminta aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan jonkin henkilön kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman, maaperän tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille;

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/18/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta ETA:n kannalta merkityksellinen teksti (EUVL L 197, 24.7.2012, s. 1–37).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17–119).

³¹ [...]

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/30/EU, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2013, merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunpuraustoiminnan turvallisuudesta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta (EUVL L 178, 28.6.2013, s. 66–106).

- j) sellainen ydinmateriaalin tai [...] radioaktiivisen aineen valmistus, tuotanto, jalostus, käsittely, käyttö, hallussapito, varastointi, kuljettaminen, tuonti, vienti tai loppusijoitus, **kun vastaava toiminta, materiaali tai aine** kuuluu neuvoston direktiivin 2013/59/Euratom³³ **tai** neuvoston direktiivin 2014/87/Euratom³⁴ [...] ³⁵ soveltamisalaan **ja kun vastaava toiminta** [...] aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan ihmisen kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille;
- k) **Direktiivissä 2000/60/EY³⁶ tarkoitettu** pinta- tai pohjaveden otto, joka aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan huomattavaa vahinkoa pintavesimuodostumien ekologiselle tilalle tai potentiaalille taikka pohjavesimuodostumien määrälliselle tilalle;
- l) sellaisten luonnonvaraisten eläin- tai kasvilajien yksilöiden tappaminen, tuhoaminen, hallussapito, ottaminen, myynti tai myytäväksi tarjoaminen, jotka on lueteltu neuvoston direktiivin 92/43/EY³⁷ liitteissä IV [...] **tai** V (siltä osin kuin liitteessä V lueteltuihin lajeihin sovelletaan samoja toimenpiteitä kuin liitteessä IV lueteltuihin lajeihin) tai joita tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY³⁸ 1 artiklassa, paitsi jos menettely kohdistuu tällaisten yksilöiden merkityksettömään määrään;
- m) neuvoston asetuksen (EY) N:o 338/97³⁹ liitteissä A ja B lueteltujen luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien yksilöiden taikka niiden osien tai johdannaisten kauppaaminen, paitsi jos menettely kohdistuu tällaisten yksilöiden merkityksettömään määrään;

³³ Neuvoston direktiivi 2013/59/Euratom, annettu 5 päivänä joulukuuta 2013, turvallisuutta koskevien perusnormien vahvistamisesta ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta suojelemiseksi ja direktiivien 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom ja 2003/122/Euratom kumoamisesta (EUVL L 13, 17.1.2014, s. 1–73).

³⁴ Neuvoston direktiivi 2014/87/Euratom, annettu 8 päivänä heinäkuuta 2014, ydinlaitosten ydinturvallisuutta koskevan yhteisön kehyksen perustamisesta annetun direktiivin 2009/71/Euratom muuttamisesta (EUVL L 219, 25.7.2014, s. 42–52).

³⁵ [...]

³⁶ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1–73).**

³⁷ Neuvoston direktiivi 92/43/EY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7–50).

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7–25).

³⁹ Neuvoston asetus (EY) N:o 338/97, annettu 9 päivänä joulukuuta 1996, luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä (EYVL L 61, 3.3.1997, s. 1).

- n) laittomasti korjatun puutavaran tai siitä valmistettujen puutuotteiden markkinoille saattaminen unionin markkinoille [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 995/2010⁴⁰ **4 artiklan 1 kohdan kieltojen ja velvoitteiden vastaisesti**, paitsi jos menettely koskee merkityksetöntä määrää; [*Jos asetus tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionin ulkopuolelle sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta annetaan ennen tätä direktiiviä, n alakohta korvataan mainitun asetuksen 3 artiklan soveltamisalaan kuuluvalla rikoksella.*]
- o) menettely, joka aiheuttaa neuvoston direktiivin 92/43/ETY⁴¹ 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla suojelualueella olevan elinympäristön heikentymistä **tai joka häiritsee edellä mainitun direktiivin [...] ⁴² liitteessä II lueteltuja eläinlajeja**, kun tällainen heikentyminen **tai häiritseminen** on merkittävää; **Suojelualueella olevalla elinympäristöllä tarkoitetaan lajin elinympäristöä, jonka vuoksi jokin alue on osoitettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY⁴³ 4 artiklan 1 tai 2 kohdan nojalla erityiseksi suojelualueeksi, tai mitä tahansa luontotyyppiä tai lajin elinympäristöä, jonka vuoksi jokin alue on määritetty neuvoston direktiivin 92/43/ETY 4 artiklan 4 kohdan nojalla erityiseksi suojelualueeksi tai joka on luetteloitu yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi neuvoston direktiivin 92/43/ETY 4 artiklan 2 kohdan nojalla;**

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 995/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta (EUVL L 295, 12.11.2010, s. 23–34).

⁴¹ **Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).**
⁴² [...]

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

- p) **unionin alueelle tuominen, markkinoille saattaminen, hallussapito, jalostus, kuljetus, käyttö, vaihto, lisääntymisen, kasvun tai viljelyn salliminen, ympäristöön päästäminen tai unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien leviäminen, kun**
- (i) menettelyllä rikotaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014⁴⁴ 7 artiklan 1 kohdassa olevia rajoituksia **ja se aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan henkilön kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille;**
- (ii) menettelyllä rikotaan asetuksen (EU) N:o 1143/2014 8 artiklan nojalla myönnetyn luvan tai sen 9 artiklan nojalla myönnetyn hyväksynnän edellytyksiä ja se aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan ihmisen kuoleman tai vakavan vamman tai huomattavaa vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai veden laadulle taikka eläimille tai kasveille;
- q) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2009⁴⁵ 3 artiklan 4 kohdassa määriteltyjen otsonikerrosta heikentävien aineiden tuotanto, markkinoille saattaminen, tuonti, vienti [...] **tai** käyttö [...] tai tällaisia aineita sisältävien tai niihin perustuvien tuotteiden ja laitteiden **tuotanto, markkinoille saattaminen, tuonti tai vienti. [Jos ennen tätä direktiiviä annetaan asetus otsonikerrosta heikentävistä aineista ja asetuksen (EY) N:o 1005/2009 kumoamisesta, q alakohta korvataan kyseisen asetuksen soveltamisalaan kuuluvalla rikoksella.]**

⁴⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1143/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta (EUVL L 317, 4.11.2014, s. 35).

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1005/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, otsonikerrosta heikentävistä aineista (EUVL L 286, 31.10.2009, s. 1–30).

- r) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 517/2014⁴⁶ 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjen fluorattujen kasvihuonekaasujen markkinoille saattaminen, [...], [...], käyttö, [...] tai levittäminen tai tällaisia kaasuja sisältävien tai niihin perustuvien tuotteiden **markkinoille saattaminen tai tuonti** [...], ; **[Jos ennen tätä direktiiviä annetaan asetukset direktiivin 2019/1937 muuttamisesta ja asetuksen 517/2014 kumoamisesta, r alakohta korvataan kyseisen asetuksen soveltamisalaan kuuluvalla rikoksella.]**

3. [...] Jäsenvaltioiden on varmistettava, että myös 2 kohdan a, b, **c a**), [...] e, f, h, i, **i a**), j k, **l**, m, n, o, [...] q ja r alakohdassa tarkoitettu menettely säädetään rikoksena rangaistavaksi silloin kun se tehdään ainakin törkeästä huolimattomuudesta.

4. [...] **Kun arvioidaan**, onko vahinko tai todennäköinen vahinko huomattava [...] 2 kohdan a–d, e (**ii**), i, i a), j, k alakohdan ja p alakohdan (**i**) ja (**ii**) alakohdan **tarkoittamalla tavalla, yksi tai useampi seuraavista seikoista on tarvittaessa otettava huomioon:**

- a) vahingon kohteena olevan ympäristön perustila;
- b) onko kyseessä pitkän, keskipitkän vai lyhyen aikavälin vahinko;
- [...]
- c) [...] vahingon levinneisyys;
- d) [...] onko vahinko korjattavissa.

⁴⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 517/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, fluoratuista kasvihuonekaasuista ja asetuksen (EY) N:o 842/2006 kumoamisesta (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 195–230).

5. [...] **Kun arvioidaan**, onko toiminta omiaan aiheuttamaan vahinkoa ilman laadulle, maaperän laadulle tai veden laadulle **tai tilalle** taikka eläimille tai kasveille [...] 2 kohdan a–d, e (ii), i, i a), j, k, ja p (i) ja (ii) alakohdan **tarkoittamalla tavalla, yksi tai useampi seuraavista seikoista on tarvittaessa otettava huomioon:**

- a) menettely liittyy toimintaan, joka katsotaan riskialttiiksi tai vaaralliseksi **ympäristölle tai ihmisten terveydelle ja** joka edellyttää lupaa, jota ei ole saatu tai jota ei ole noudatettu;
- b) missä määrin [...] **jossakin 1 kohdan a tai b alakohdassa luetelluissa säädöksistä** tai toimintaa varten myönnettyssä luvassa vahvistetut arvot, muuttujat tai raja-arvot ylittyvät;
- c) onko kyseinen materiaali tai aine luokiteltu vaaralliseksi tai muutoin ympäristölle tai ihmisten terveydelle haitalliseksi.

6. [...] **Kun arvioidaan**, onko määrä merkityksetön vai huomattava [...] 2 kohdan [...] e, i, f, l, m, n alakohdassa **tarkoitettulla tavalla, yksi tai useampi seuraavista seikoista on tarvittaessa otettava huomioon:**

- a) niiden yksilöiden määrä, joihin rikos kohdistuu;
- b) **missä määrin jossakin 1 kohdan a tai b alakohdassa luetelluista säädöksistä säädetty** sääntelyyn perustuva kynnys- tai raja-arvo tai muu pakollinen muuttuja ylittyy;
- c) kyseisen eläin- tai kasvilajin suojelun taso;
- d) ympäristövahinkojen korjaamisesta aiheutuvat kustannukset, kun **ne ovat**

kvantitatiivisesti ilmaistavissa.

4 artikla

Yllytys, avunanto ja yritys

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **tahallinen** yllyttäminen ja avunanto 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen rikosten toteuttamiseksi [...] ovat rikosoikeudellisesti rangaistavia tekoja.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yritys tehdä **tahallisesti** jokin 3 artiklan 2 kohdan a, b, c, **c a**), [...] e, f, h, i, **i a**) j, k, m, n, p alakohdan **(i) ja (ii)** alakohdassa, q, r alakohdassa tarkoitettu rikos on rikosoikeudellisesti rangaistava teko [...].

[5 artikla

Luonnollisille henkilöille määrättävät seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista on säädetty rangaistukseksi tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat rikosoikeudelliset rangaistukset.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklassa tarkoitetuista rikoksista määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään kymmenen vuotta vankeutta, kun rikos aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan ihmisen kuoleman tai vakavan vamman.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 1 kohdan a–j, n, q ja r alakohdassa tarkoitetuista rikoksista määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 1 kohdan k, l, m, o ja p alakohdassa tarkoitetuista rikoksista määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta.

5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että luonnollisille henkilöille, jotka ovat tehneet 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja rikoksia, voidaan tarvittaessa määrätä lisäseuraamuksia tai -toimenpiteitä, joihin kuuluvat muuan muassa
- a) velvollisuus ennallistaa ympäristö tietyn ajan kuluessa;
 - b) sakot;
 - c) tilapäinen tai pysyvä julkisen rahoituksen epääminen, mukaan lukien kielto osallistua tarjouskilpailumenettelyihin sekä avustusten ja käyttöoikeuksien epääminen;
 - d) sulkeminen pois senttyyppisten laitosten johtotehtävistä, joita on käytetty rikosten tekemiseen;
 - e) rikoksen tekemiseen johtanutta toimintaa koskevien lupien ja hyväksyntöjen peruuttaminen;
 - f) väliaikainen kielto asettua ehdolle vaaleilla valittaviin tai julkisiin tehtäviin;
 - g) tuomiota tai mahdollisia seuraamuksia tai sovellettuja toimenpiteitä koskevan tuomioistuimen päätöksen julkaiseminen kansallisesti tai unionin laajuisesti.

6 artikla

Oikeushenkilöiden vastuu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, jotka on oikeushenkilön hyväksi tehnyt joko yksin tai oikeushenkilön toimielimeen kuuluvana oikeushenkilössä johtavassa asemassa oleva henkilö, jonka asema perustuu
- a) toimivaltaan edustaa oikeushenkilöä,

- b) valtuuksiin tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta, tai
- c) valtuuksiin harjoittaa valvontaa oikeushenkilössä.

2. Jäsenvaltioiden on lisäksi varmistettava, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen, jos 1 kohdassa tarkoitetun henkilön harjoittaman ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut sen, että oikeushenkilön alaisena toimiva henkilö on voinut tehdä 3 ja 4 artiklassa tarkoitetun rikoksen kyseisen oikeushenkilön hyväksi.
3. Se, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään oikeushenkilön vastuusta, ei estä rikosoikeudenkäyntiä sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka ovat tekijöinä, yllyttäjinä tai avunantajina 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuissa rikoksissa.

7 artikla

Oikeushenkilöille määrättävät seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 6 artiklan 1 kohdan nojalla vastuussa olevalle oikeushenkilölle voidaan määrätä tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat seuraamukset.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraamuksiin tai toimenpiteisiin, joita 6 artiklan 1 kohdan nojalla 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista vastuussa oleville oikeushenkilöille voidaan määrätä, kuuluvat
 - a) rikosoikeudelliset tai muut sakot;
 - b) velvollisuus ennallistaa ympäristö tietyn ajan kuluessa;
 - c) oikeuden menettäminen julkisista varoista myönnettäviin etuisuuksiin tai tukiin;
 - d) väliaikainen julkisen rahoituksen epääminen, mukaan lukien kielto osallistua tarjouskilpailumenettelyihin sekä avustusten ja käyttöoikeuksien epääminen;

- e) väliaikainen tai pysyvä kiello harjoittaa liiketoimintaa;
- f) rikoksen tekemiseen johtanutta toimintaa koskevien lupien ja hyväksyntöjen peruuttaminen;
- g) tuomioistuimen valvontaan asettaminen;
- h) oikeushenkilön purkaminen tuomioistuimen päätöksellä;
- i) rikoksen tekemiseen käytettyjen laitosten sulkeminen väliaikaisesti tai pysyvästi;
- j) yritysten velvoittaminen ottamaan käyttöön due diligence -järjestelmät ympäristönormien noudattamisen parantamiseksi;
- k) tuomiota tai mahdollisia seuraamuksia tai sovellettuja toimenpiteitä koskevan tuomioistuimen päätöksen julkaiseminen.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 6 artiklan 2 kohdan nojalla vastuussa olevalle oikeushenkilölle voidaan määrätä tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat seuraamukset.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 1 kohdan a–j, n, q ja r alakohdassa tarkoitetuista rikoksista voidaan määrätä sakkoja, joiden enimmäismäärä on vähintään 5 prosenttia oikeushenkilön [/yrityksen] maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta sakkopäätöksen tekemistä edeltävänä tilikautena.
5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 1 kohdan k, l, m, o ja p alakohdassa tarkoitetuista rikoksista voidaan määrätä sakkoja, joiden enimmäismäärä on vähintään 3 prosenttia oikeushenkilön [/yrityksen] maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta sakkopäätöksen tekemistä edeltävänä tilikautena.

6. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että rikoksesta saatu laitton hyöty ja oikeushenkilön vuotuinen liikevaihto otetaan huomioon, kun 1 kohdan nojalla päätetään sakon asianmukaisesta tasosta.

8 artikla

Koventamisperusteet

Siltä osin kuin seuraavat olosuhteet eivät jo sisälly 3 artiklassa tarkoitettujen rikosten tunnusmerkistöihin, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten yhteydessä seuraavat olosuhteet otetaan huomioon koventamisperusteina:

- a) rikos on aiheuttanut ihmisen kuoleman tai vakavan vamman;
- b) rikos on johtanut ekosysteemin tuhoutumiseen tai aiheuttanut sille pitkäaikaista huomattavaa vahinkoa;
- c) rikos on tehty osana neuvoston puitepäätöksessä 2008/841/YOS⁴⁷ tarkoitetun rikollisjärjestön toimintaa;
- d) rikokseen liittyi väärin tai väärennettyjen asiakirjojen käyttöä;
- e) rikoksen on tehnyt virkamies tehtäviään suorittaessaan;
- f) rikoksentekijä on syyllistynyt aiemmin samanlaisiin ympäristölainsäädännön rikkomisiin;
- g) rikos tuotti tai sen odotettiin tuottavan merkittävää taloudellista hyötyä, tai sen avulla vältettiin huomattavia kustannuksia joko suoraan tai välillisesti;

⁴⁷ Neuvoston puitepäätös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, s. 42).

- h) rikoksentekijän menettelystä aiheutuu vastuu ympäristövahingosta, mutta rikoksentekijä ei täytä direktiivin 2004/35/EY⁴⁸ 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan toteuttaa korjaavia toimia;
- i) rikoksentekijä ei avusta tarkastus- ja muita täytäntöönpanoviranomaisia, kun sitä lain nojalla vaaditaan;
- j) rikoksentekijä estää aktiivisesti tarkastuksen, tullivalvonnan tai tutkintatoimien suorittamisen taikka pelottelee tai häiritsee todistajia tai kantelijoita.

9 artikla

Lieventämisperusteet

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten yhteydessä voidaan ottaa lieventämisperusteina huomioon seuraavat olosuhteet:

- a) rikoksentekijä ennallistaa luonnon sen aiempaan tilaan;
- b) rikoksentekijä antaa hallinto- tai oikeusviranomaisille tietoja, joita nämä eivät olisi voineet muutoin saada ja joiden avulla nämä voivat:
 - i) tunnistaa tai tuoda oikeuden eteen muut rikoksentekijät;
 - ii) löytää todisteita.

⁴⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56–75).

10 artikla

Varojen jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa jäädyttää tai tuomita menetetyksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/42/EU⁴⁹ mukaisesti rikoshyödyn, joka on saatu tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten tekemisestä tai niiden tekemisen edistämisestä, ja rikoksentekovälineet, joita on käytetty tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi sitä varten.

11 artikla

Rikosten vanhentumisajat

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen vanhentumisajan, jonka puitteissa 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinta, syytteenpano, oikeudenkäynti ja tuomioistuimen päätöksen antaminen on mahdollista riittävän pitkään sen jälkeen kun kyseiset rikokset on tehty, jotta niitä voidaan torjua tehokkaasti.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta rikosten tutkinta, niihin liittyvä syytteenpano ja niiden käsittely oikeudenkäynnissä ja tuomioistuimen päätöksen tekeminen on mahdollista silloin,
 - a) kun on kyse 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, joista määrättävä enimmäisseuraamus on vähintään kymmenen vuotta vankeutta, vähintään kymmenen vuoden ajan näiden rikosten tekohetkestä, kun rikokset ovat rangaistavia;
 - b) kun on kyse 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, joista määrättävä enimmäisseuraamus on vähintään kuusi vuotta vankeutta, vähintään kuuden vuoden ajan näiden rikosten tekohetkestä, kun rikokset ovat rangaistavia;

⁴⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/42/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa (EUVL L 127, 29.4.2014, p. 39).

- c) kun on kyse 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, joista määrättävä enimmäisseuraamus on vähintään neljä vuotta vankeutta, vähintään neljän vuoden ajan näiden rikosten tekohetkestä, kun rikokset ovat rangaistavia.
3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat vahvistaa vanhentumisajaksi lyhyemmän ajan kuin kymmenen vuotta mutta kuitenkin vähintään neljä vuotta, edellyttäen että vanhentumisaika voidaan keskeyttää tiettyjen toimien vuoksi.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että
- a) vankeusrangaistus, joka on määrätty sellaisesta rikoksesta, josta voidaan määrätä enimmäisseuraamuksena vähintään kymmenen vuotta vankeutta, ja joka on määrätty 3 ja 4 artiklassa tarkoitettu rikoksesta annetun lopullisen tuomion mukaisesti, voidaan panna täytäntöön vähintään kymmenen vuoden ajan lopullisen tuomion antamisesta;
- b) vankeusrangaistus, joka on määrätty sellaisesta rikoksesta, josta voidaan määrätä enimmäisseuraamuksena vähintään kuusi vuotta vankeutta, ja joka on määrätty 3 ja 4 artiklassa tarkoitettu rikoksesta annetun lopullisen tuomion mukaisesti, voidaan panna täytäntöön vähintään kuuden vuoden ajan lopullisen tuomion antamisesta;
- c) vankeusrangaistus, joka on määrätty sellaisesta rikoksesta, josta voidaan määrätä enimmäisseuraamuksena vähintään neljä vuotta vankeutta, ja joka on määrätty 3 ja 4 artiklassa tarkoitettu rikoksesta annetun lopullisen tuomion mukaisesti, voidaan panna täytäntöön vähintään neljän vuoden ajan lopullisen tuomion antamisesta.

Nämä ajanjaksot voivat sisältää keskeytyksestä tai lykkäämisestä johtuvia vanhentumisajan pidennyksiä.

12 artikla
Lainkäyttövalta

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen lainkäyttövaltansa 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin, jos
 - a) rikos on tehty kokonaan tai osittain sen alueella;
 - b) rikos on tehty aluksella tai ilma-aluksessa, joka on rekisteröity sen alueella tai joka purjehtii sen lipun alla;
 - c) vahinko on aiheutunut sen alueella;
 - d) rikoksentekijä on sen kansalainen tai hänen vakituinen asuinpaikkansa on kyseisessä jäsenvaltiossa.
2. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle päätöksestään laajentaa lainkäyttövaltansa kattamaan 3 ja 4 artiklassa tarkoitettut rikokset, jotka on tehty sen alueen ulkopuolella, jos
 - a) rikos on tehty sen alueelle sijoittautuneen oikeushenkilön hyväksi;
 - b) rikos on tehty sen kansalaista tai sellaista henkilöä vastaan, jonka vakituinen asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa;
 - c) rikos on aiheuttanut vakavan riskin ympäristölle sen alueella.

Kun jokin 3 ja 4 artiklassa tarkoitettu rikos kuuluu useamman jäsenvaltion tuomiovaltaan, näiden jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä sen määrittämiseksi, mikä niistä toteuttaa rikosoikeudellisen menettelyn. Asia on tarvittaessa annettava Eurojustin käsiteltäväksi puitepäättöksen 2009/948/YOS⁵⁰ 12 artiklan mukaisesti.

⁵⁰ Neuvoston puitepäättös 2009/948/YOS, tehty 30 päivänä marraskuuta 2009, rikosoikeudellisia menettelyjä koskevien toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta (EUVL L 328, 15.12.2009, s. 42).

3. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan c ja d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden lainkäyttövallan harjoittamisen ehtona ei ole, että syyte voidaan nostaa vain rikoksen tekopaikkana olevan jäsenvaltion ilmiannon perusteella.

13 artikla

Ympäristörikoksista ilmoittavien tai tutkinnassa avustavien henkilöiden suojele

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että direktiivin (EU) 2019/1937 nojalla myönnettävää suojelua sovelletaan henkilöihin, jotka ilmoittavat tämän direktiivin 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että henkilöille, jotka ilmoittavat tämän direktiivin 3 ja 4 artiklassa tarkoitetuista rikoksista ja toimittavat todisteita tai muulla tavoin tekevät yhteistyötä tällaisten rikosten tutkintaa, syytteenpanoa tai tuomitsemista varten, annetaan tarvittavaa tukea ja apua rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä.

14 artikla

Yleisön oikeudet osallistua menettelyihin

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että siihen yleisöön kuuluvilla, jota asia koskee, on niiden kansallisen oikeusjärjestelmän mukaisesti asianmukaiset oikeudet osallistua 3 ja 4 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskeviin menettelyihin esimerkiksi asianomistajana.

15 artikla
Ennaltaehkäisy

Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheellisia toimenpiteitä, kuten tiedotus- ja valistuskampanjoita sekä tutkimus- ja koulutusohjelmia, joiden tarkoituksena on vähentää ympäristörikoksia yleensä, lisätä yleisön tietoisuutta niistä sekä vähentää väestön riskiä joutua ympäristörikoksen uhriksi. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa toimittava yhteistyössä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa.

16 artikla
Resurssit

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisilla viranomaisilla, jotka havaitsevat ja tutkivat ympäristörikoksia ja nostavat niiden perusteella syytteitä ja antavat niistä tuomioita, on riittävästi pätevää henkilöstöä sekä riittävät taloudelliset, tekniset ja teknologiset resurssit tämän direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien tehtäviensä tehokasta hoitamista varten.

17 artikla
Koulutus

Jäsenvaltioiden on kehotettava tuomareiden, syyttäjien, poliisien ja muiden rikosoikeudellisiin menettelyihin ja tutkintaan osallistuvien oikeusalan ammattilaisten ja toimivaltaisten viranomaisten henkilöstön koulutuksesta vastaavia tahoja antamaan säännöllisin väliajoin tämän direktiivin tavoitteisiin ja asianomaisen henkilöstön ja viranomaisten tehtäviin liittyvää koulutusta, sanotun kuitenkin rajoittamatta tuomioistuinten riippumattomuutta ja eri tapoja, joilla oikeuslaitokset ovat järjestäytyneet unionissa.

18 artikla
Tutkintakeinot

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että myös 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkintaa ja syytetoimia varten on käytettävissä tehokkaat keinot, jollaisia käytetään esimerkiksi järjestäytyneen rikollisuuden tai muiden vakavien rikosten tutkinnassa.

19 artikla
Koordinointi ja yhteistyö jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kesken

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet luodakseen asianmukaiset strategisen ja operatiivisen tason koordinointi- ja yhteistyömekanismit kaikkien ympäristörikosten ehkäisemiseen ja torjuntaan osallistuvien toimivaltaisten viranomaistensa kesken. Tällaisten mekanismien tarkoituksena on oltava ainakin:

- a) rikosoikeudellisen ja hallinnollisen täytäntöönpanon yhteisten painopisteiden ja niiden välisen suhteen ymmärtämisen varmistaminen;
- b) tietojen vaihtaminen strategisia ja operatiivisia tarkoituksia varten;
- c) yksittäisiin tutkimuksiin liittyvä kuuleminen;
- d) parhaiden käytäntöjen vaihtaminen;
- e) niiden eurooppalaisten verkostojen avustaminen, joiden puitteissa alan ammattihenkilöt käsittelevät ympäristörikosten ja niihin liittyvien rikkomusten torjuntaan liittyviä kysymyksiä;

ja ne voivat olla muodoltaan erikoistuneita koordinointielimiä, toimivaltaisten viranomaisten välisiä yhteisymmärryspöytäkirjoja, kansallisia täytäntöönpanoverkostoja ja yhteisiä koulutustoimia.

20 artikla
Kansallinen strategia

1. Jäsenvaltioiden on viimeistään *[OP – please insert the date – within one year after the entry into force of this Directive]* laadittava, julkaistava ja pantava täytäntöön kansallinen ympäristörikollisuuden torjuntasuunnitelma, jossa on käsiteltävä ainakin seuraavia:
 - a) tämän alan rikoksia koskevan kansallisen toimintapolitiikan tavoitteet ja painopisteet;
 - b) kaikkien tällaisten rikosten torjuntaan osallistuvien toimivaltaisten viranomaisten tehtävät ja vastuut;
 - c) toimivaltaisten viranomaisten koordinointi- ja yhteistyötavat;
 - d) hallinto- ja yksityisoikeuden käyttö tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin rikoksiin puuttumiseksi;
 - e) tarvittavat resurssit ja se, miten täytäntöönpanosta vastaavien ammattihenkilöiden erikoistumista tuetaan;
 - f) menettelyt ja mekanismit saavutettujen tulosten seurantaan ja arviointia varten;
 - g) niiden eurooppalaisten verkostojen avustaminen, jotka käsittelevät ympäristörikosten ja niihin liittyvien rikkomusten torjuntaan suoraan liittyviä kysymyksiä.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että strategiaa tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti vähintään viiden vuoden välein riskianalyysin perusteella, jotta voidaan ottaa huomioon ympäristörikollisuuden kehitys ja suuntaukset ja siihen liittyvät uhat.

21 artikla

Tietojen kerääminen ja tutkimus

1. Jäsenvaltioiden on kerättävä tilastotietoja seurataksaan ympäristörikosten torjuntaa koskevien järjestelmiensä vaikuttavuutta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tilastotietojen tulee sisältää ainakin seuraavat:
 - a) ilmoitettujen ympäristörikostapausten lukumäärä;
 - b) tutkittujen ympäristörikostapausten lukumäärä;
 - c) ympäristörikoksia koskevien rikostutkintojen keskimääräinen kesto;
 - d) ympäristörikoksista annettujen tuomioiden lukumäärä;
 - e) niiden luonnollisten henkilöiden lukumäärä, jotka on tuomittu ja joille on määrätty seuraamuksia ympäristörikosten vuoksi;
 - f) niiden oikeushenkilöiden lukumäärä, joille on määrätty seuraamuksia ympäristörikoksista tai vastaavista rikoksista;
 - g) niiden ympäristörikostapausten lukumäärä, joiden käsittely on lopetettu;
 - h) ympäristörikoksista määrättyjen seuraamusten tyypit ja tasot, myös 3 artiklassa esitettyjen ympäristörikosten luokkien mukaan jaoteltuna.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tilastoista julkaistaan säännöllisesti konsolidoitu yhteenveto.
4. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain 2 kohdassa tarkoitetut tilastotiedot 22 artiklan mukaisesti vahvistettavassa vakio muodossa.
5. Komissio julkaisee säännöllisesti jäsenvaltioiden toimittamiin tilastotietoihin perustuvan kertomuksen. Kertomus julkaistaan ensimmäisen kerran kolmen vuoden kuluttua siitä kun 22 artiklassa tarkoitettu vakio muoto on määritetty.

22 artikla

Täytäntöönpanovalta

1. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu vakiomuoto tietojen toimittamista varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Tilastotietojen toimittamisessa käytettävän vakiomuodon tulee muodostua seuraavista:
 - a) ympäristörikosten yhteinen luokitus;
 - b) laskentayksiköiden yhteinen määritelmä;
 - c) ympäristörikoksia koskevien rikosoikeudellisten menettelyjen eri vaiheiden (tutkinta, syytteenpano, oikeudenkäynti) yhteinen määritelmä;
 - d) yhteinen raportointimuoto.

23 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
3. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

24 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään *[OP – please insert the date – within 18 months after entry into force of the Directive]*. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.
2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

25 artikla

Arviointi ja raportointi

1. Komissio antaa *[OP – please insert the date - two years after the transposition period is over]* Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet tämän direktiivin noudattamiseksi. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki kyseisen kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot.
2. Jäsenvaltioiden on lähetettävä komissiolle kahden vuoden välein sen jälkeen kun on kulunut vuosi täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymisestä *[OP – please insert the date one year after the transposition period is over]* kolmen kuukauden kuluessa kertomus, jossa esitetään yhteenveto 15–17, 19 ja 20 artiklan täytäntöönpanosta ja niiden mukaisesti toteutetuista toimista.

3. Komissio arvioi tämän direktiivin vaikutusta viimeistään *[OP – please insert the date - five years after the transposition period is over]* ja toimittaa siitä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kyseisen kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot.

26 artikla

Direktiivin 2008/99/EY korvaaminen

Korvataan direktiivi 2008/99/EY niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, tämän kuitenkin vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuksiin noudattaa määräaika, jonka kuluessa niiden on saatettava mainittu direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, viittauksia direktiiviin 2008/99/EY pidetään viittauksina tähän direktiiviin. Niitä jäsenvaltioita, joita tämä direktiivi ei sido, sitoo edelleen direktiivi 2008/98/EY.

27 artikla⁵¹

Direktiivin 2005/35/EY soveltaminen

Korvataan direktiivi 2009/123/EY niiden jäsenvaltioiden **osalta** [...] tämä direktiivi sitoo, **tämän** kuitenkin vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuksiin noudattaa määräaika, jonka kuluessa niiden on saatettava mainittu direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, viittauksia direktiiviin 2009/123/EY pidetään viittauksina tähän direktiiviin. Niitä jäsenvaltioita, joita tämä direktiivi ei sido, sitoo edelleen direktiivillä 2009/123/EY muutettu direktiivi 2005/35/EY.

⁵¹ Puheenjohtajavaltio ehdottaa 27 artiklaan tarkistettua tekstiä yhdessä neuvoston oikeudellisen yksikön kanssa. Se ei ole osa osittaista yleisnäkemyistä.

28 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

29 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja]